

Kurkistuksia maaseutuyrittäjyyteen matkailuikkunasta

”Mennään maalle!” on kuulunut lasten suusta vuosikymmenten ajan lomasuunnitelmia tehtäessä ja lomailutuille lähdön aikaan. Maaseutuloma on tarjonnut kaupunki- ja taajamaympäristöissä asuville henkireiän suomalaiseen luontoon ja maaseutuun.

Vuosisatojen ja vuosikymmenten kuluessa maaseudun matkailupalvelujen ketju on saanut lisää vetovoimaisia lenkkejä: kestikievarit, täysihotolat, kesämökkit (omat omistusmökkit ja vuokramökkit), matkailumaatilat, eläintilakohteet (esim. kotieläinpihoista hevos-, poro- ja huskytiloihin), bed & breakfast -kohteet, kokous- ja konferenssitilat, maaseutuhotellit, luksustason majoituskohteet ja matkailukeskittymät, ruoka- ja juhlapalvelut, ohjelmalvelut, luontosafarit jne.

Voidaan sanoa, että maaseutumatkailu kaikissa muodoissaan, alueellisesti ja paikallisesti ympäri Suomen ympärivuotisesti palveluja tarjoavana ketjuna, on Suomen laajin ja kattavin matkailupalveluverkosto. Kohteet ovat persoonallisia mutta laadukkaita. Tiukasta ketjuohjauksesta maaseudun luovien matkailutuotteiden osalta ei juurikaan voida puhua.

Eri asiakasryhmiä ja asiakastarpeita palvelen

Termit ja nimet ovat muuttuneet ja kehittyneet vuosien saatossa, itse asia ei niinkään paljon. Maaseutu matkailupalveluineen tarjoaa matkailijalle irtiotoja eri vuodenaikoja hyödyntäen, elämyksellisiä kokemuksia ja muistoja mm. maaseudun perinteiden muodossa. Yhdessä ruudussa on tänä päivänä entistä enemmän akkujen lataamista ja lepoa hektisestä arkipäivästä maaseudun rauhassa. Toisessa ruudussa taas on tarvittaessa oppimista ja tarvittaessa vauhdikastakin virkistystä mm. erilaisten ja innovatiivisesti kehittyvien aktiviteettien ja uusien harrastusmahdollisuuksien muodossa.

Kotimaisten vapaa-ajan matkailijoiden rinnalle on noussut merkittäviä maaseudulle elantoa ja työtä antavia asiakasryhmiä: mm. yritys- ja työajan matkailijat, leirikoulut, järjestöt virkistysmatka-, kokous- ja kurssitarpeineen, erityisryhmät esimerkiksi hyvinvointiin ja terveyteen liittyen sekä ulkomaiset matkailijat kokonaisuudessaan.

Matkailuyrittäjyys eturintamassa – yhteistyössä

Maaseudun matkailupalveluja tarjoava laadukas ja ammattimainen verkosto on syntynyt vuosien työllä ja yrittäjyydellä. Kilpailutilanne kotimaisessa ja kansainvälisessä matkailussa ja muilla toimialoilla ihmisten ajasta ja euroista pitää huolen siitä, ettei laakereille voi jäädä lepäämään jatkossakaan. Tekemisen ja työnteon kivijalka on maaseudun matkailuyrityksissä, usein edelleen perheyrittäjyydessä.

MTK, Lomalaidun ry ja Suomen Maaseutumatkailuyrittäjät ry ovat yhdessä lukuisten muiden valtakunnallisten ja alueellisten toimijoiden kanssa mukana kehittämässä ja ylläpitämässä Suomen laajinta matkailupalveluverkosta. Omilta ruuduiltaan ne vaikuttavat maaseudun matkailuyrittäjyyden toimintaympäristöön mm. toiminnan valtakunnallisina kokoajina ja alan edunvalvonnassa.

Edunvalvonnan lisäksi tarvitaan, edelleen, palvelujen tuotteistamista ja uutta luovaa tuotekehitystä. Tarvitaan, edelleen, markkinointi- ja myyntitoimintojen terävöittämistä, työtä maaseutumatkailun imagon ja arvostuksen kehittämi-

seksi, liiketoimintaosaamisen ylläpitoa ja kehittämistä. Työsarkaa siis riittää.

MTK:ssa maaseutumatkailu nähdään keskeisenä, kehittyvänä ja kasvavana maaseutuyrittäjyyden muotona. Yhtenä toiminnan työkaluna tässä on MTK:n maaseutuyrittäjyyden linjalla aloittanut maaseutumatkailuun ja palveluyrittäjyyteen keskittyvä asiantuntija, missä tehtävässä aloitin joulukuussa 2009. Edunvalvonnan lisäksi toimenkuvaani kuuluvat Suomen Maaseutumatkailuyrittäjät ry:n yhteyshenkilönä toimiminen ja Lomalaidun ry:ssä osa-aikaisen toiminnanjohtajan tehtävät.

Uusi vuosi on käynnistynyt vilkkaasti mm. Pohjoismaiden suurimmilla matkailualan messuilla Helsingissä maaseutumatkailua, sen kohteita, yrityksiä ja tuotteita yhteistyössä esiin tuoden. Maaseutumatkailussa toimivien yrittäjien jäsenpalvelussa on tärkeää toimia kaksisuuntaisen tiedon ja yhteistyön välittäjänä. Vaikuttamista tarvitaan edunvalvonnassa, päätöksenteossa, yrittämisen edellytyksiin vaikuttavissa viranomais-toiminnassa sekä lainsäädännöllisissä ja rahoituksellisissa kysymyksissä.

Toiminnan vaikuttavuuden kannalta edellä mainittujen asioiden eteenpäin vieminen tapahtuu monin paikoin yhteistyössä mm. ruokatuotantosektorin, metsäsektorin ja maaseudun palveluyrittäjyyden moninaisten muotojen välillä niin alueellisesti kuin valtakunnallisestikin. Tärkeää on pitää kaikessa kehittämistyössä asiakasnäkökulma riittävän näkyvillä, matkailijaltahan ne eurot kukkaroon kilahtavat. ■

Tuodaan matkailijat maalle, yhteisvoimin!

Lue lisää netistä:

www.suomenmaaseutumatkailu.fi/
www.lomalaidun.fi/

Kimmo Aalto
asiantuntija
MTK
kimmo.aalto@mtk.fi

